

Σύντομη περιγραφή του Δικτύου

Οι καινοτόμες δράσεις συνιστούν ένα ξεχωριστό τομέα της εκπαίδευσης για την Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια Παιδεία, μια σειρά ευρύτερων δραστηριοτήτων περιβαλλοντικής, κοινωνικής, αισθητικής και πολιτιστικής θεώρησης του κόσμου, που δίνει τη δυνατότητα στους/τις μαθητές/ριες να αντιλαμβάνονται τις ποιότητες του περιβάλλοντος, να αναγνωρίζουν σχέσεις αλληλεξάρτησης, να καλλιεργούν δεξιότητες, αξίες και στάσεις, που χρειάζονται μέσω της εκπαίδευσης για ένα βιώσιμο τρόπο ζωής. Με αυτή τη λογική αναπτύσσονται συνέργειες σε τοπικό και ευρύτερο επίπεδο για τη βιωσιμότητα του περιβάλλοντος και αξιοποιούνται πρωτοβουλίες και δράσεις, που προάγουν την παιδεία, την ευαισθητοποίηση, την οικολογική βιωσιμότητα, την κοινωνική αλληλεγγύη και συνοχή για ένα αειφόρο μέλλον.

Στο πλαίσιο αυτό, σκοπός του Δικτύου είναι να λειτουργήσει ως **πεδίο συνάντησης, επικοινωνίας και διαλόγου** μεταξύ εκπαιδευτικών και μαθητών/τριών **σχολικών μονάδων της Ελλάδας και της ομογένειας** με οφέλη εκπαιδευτικά, περιβαλλοντικά, κοινωνικά, πολιτισμικά για όλους τους συμμετέχοντες. Επιπλέον, το Δίκτυο θα αναδείξει το μήνυμα της συνεργασίας για τη διαμόρφωση μιας νέας ηθικής στη βάση των αρχών της αειφορίας.

Ειδικότερα, το νέο Δίκτυο Π.Ε. στοχεύει:

- στη δημιουργία και διατήρηση ενός επικοινωνιακού πλαισίου μεταξύ ελληνικών σχολείων και ομογενειακών σχολείων της Πόλης
- στη σύσφιξη των δεσμών με το ελληνικό στοιχείο μέσω της επίσκεψης σχολικών μονάδων της Ελλάδας στην Κωνσταντινούπολη και τα ομογενειακά σχολεία
- στην επικοινωνία της θέσης του Οικουμενικού Πατριάρχη, κ.κ. Βαρθολομαίου, που πρωτοστατεί στο χώρο της προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος και της κτήσης και της κινητοποίησής του για τα περιβαλλοντικά ζητήματα, στην εκπαιδευτική και σχολική κοινότητα
- στην ενδυνάμωση σχέσεων συνεργασίας, κοινωνικής συμμετοχής, συνύπαρξης Ελλάδας-ομογένειας προετοιμάζοντας τους υπεύθυνους περιβαλλοντικά και κοινωνικά εγγράμματους πολίτες.

Επιμέρους στόχοι:

- η διάχυση σύγχρονων θεμάτων περιβαλλοντικής και κοινωνικής ευαισθητοποίησης
- η ανάδειξη των αρχών και αξιών της αειφορίας, όπως η υπευθυνότητα, ο σεβασμός, η οικολογική βιωσιμότητα, η ενσυναίσθηση, η αλληλοκατανόηση, η αλληλεγγύη
- η υποστήριξη εκπαιδευτικών και μαθητών/τριών των σχολείων της ομογένειας σε ζητήματα, που αφορούν την Εκπαίδευση και δη την Περιβαλλοντική Εκπαίδευση
- η προβολή της Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης και του ρόλου της στην προαγωγή της Περιβαλλοντικής Αγωγής και Παιδείας στα σχολεία της ομογένειας
- η ανάδειξη των Προγραμμάτων Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης που υλοποιούνται στα σχολεία του Ελληνισμού και του έργου των υποστηρικτικών θεσμών της
- η προβολή των Ελληνικών Γραμμάτων στα Εκπαιδευτήρια του Ελληνισμού και της οικουμένης
- η προαγωγή της εκπαίδευσης της Ελλάδας και του Ελληνισμού στην Πόλη

Το Δίκτυο αποτελεί μια νεωτερική Δράση, που θα συμπεριλάβει τη **διοργάνωση Μαθητικών Περιβαλλοντικών Συνεδρίων** στην Κωνσταντινούπολη **υπό την αιγίδα της**

Α.Θ.Π. του Οικουμενικού Πατριάρχη, κ.κ. Βαρθολομαίου, με τη συμμετοχή της εκπαιδευτικής και σχολικής κοινότητας από την Ελλάδα και την ομογένεια. Τα Περιβαλλοντικά Μαθητικά Συνέδρια, ως η δημιουργική συνέχεια των Ημερίδων των εκπαιδευτικών στην Κωνσταντινούπολη, θα δίνουν αφενός την ευκαιρία σε μαθητές/τριες και εκπαιδευτικούς ελληνικών και ομογενειακών σχολείων να «κοινωνούν» τη γνώση και τοποθέτηση του Οικουμενικού Πατριάρχη, κ.κ. Βαρθολομαίου, στο περιβαλλοντικό ζήτημα, αφετέρου «το βήμα» να επικοινωνούν μεταξύ τους θέματα περιβαλλοντικού και κοινωνικού γραμματισμού, εκπαίδευσης, τοπικής ιστορίας και πολιτιστικής κληρονομιάς συμβάλλοντας στη διάχυση του έργου, που παράγεται στα σχολεία στο πλαίσιο της Περιβαλλοντικής Αγωγής και Εκπαίδευσης και στην οικοδόμηση του νέου ήθους, που απαιτείται, για τη μετάβαση σε ένα βιώσιμο μέλλον. Παράπλευρες δράσεις και επισκέψεις σε χώρους πολιτισμικής αναφοράς, γραμμάτων, ιστορικού & θρησκευτικού ενδιαφέροντος θα πλαισιώνουν τους αρχικούς στόχους του Δικτύου σε συνεργασία με το Πατριαρχικό Ίδρυμα Πατερικών Μελετών και το Φροντιστήριο Βιωσιμότητας Δήμου Νεάπολης-Συκεών.

Μεθοδολογία

- Διεπιστημονική προσέγγιση
- Άνοιγμα του σχολείου στην κοινωνία
- Βιωματικές δράσεις
- Μαθητοκεντρική μάθηση
- Ενθάρρυνση ανάπτυξης πρωτοβουλιών
- Ομαδική εργασία
- Ερευνητική εργασία (Project)

Θεματικές ενότητες

Ενδεικτικά, προτεινόμενες θεματικές ενότητες του Δικτύου αποτελούν οι ακόλουθες:

1^η ενότητα: το «ιστορικό γίνεσθαι»

- ο ρόλος του Οικουμενικού Πατριάρχη, κ.κ. Βαρθολομαίου και η τοποθέτησή του πάνω στο περιβαλλοντικό ζήτημα
- ο ρόλος του Οικουμενικού Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως, ως πεδίο επικοινωνίας και ενδυνάμωσης της ομογένειας και του Ορθόδοξου Χριστιανισμού
- τα ομογενειακά σχολεία, η ιστορικότητα και η λειτουργία τους μέσα στο χρόνο
- ο αρχιτεκτονικός σχεδιασμός στα σχολεία της ομογένειας, ως έκφραση υγιούς και ποιοτικής μαθητικής ζωής σε πλήρη συνύπαρξη με το περιβάλλον
- ο ρόλος του εθελοντισμού και των ευεργετών στη διαμόρφωση της ελληνικής παιδείας και των ελληνικών γραμμάτων στα σχολεία της οικουμένης
- ο Ελληνισμός της Πόλης (προσπάθεια διατήρησης εθνικής ταυτότητας, γλώσσας, θρησκείας, προοπτικές)

2η ενότητα: το «περιβαλλοντικό γίνεσθαι»

- η περιβαλλοντική πραγματικότητα, η επικαιρότητα, σύγχρονα περιβαλλοντικά προβλήματα και προκλήσεις, το φυσικό και αστικό περιβάλλον
- παγκόσμια και τοπικά περιβαλλοντικά προβλήματα: το ενεργειακό ζήτημα, η διαχείριση των φυσικών πόρων, η κλιματική κρίση, οι περιβαλλοντικοί κίνδυνοι-φυσικές καταστροφές, η υποβάθμιση των οικοσυστημάτων κ.ά.

- οι 17 Στόχοι Βιώσιμης Ανάπτυξης (δεσμεύσεις μαθητών/τριών σχετικά με τους 17 ΣΒΑ στο σχολείο και το άμεσο περιβάλλον τους, αλλαγή συμπεριφορών όπως διατήρηση και αύξηση πρασίνου στο σχολείο και το τοπικό περιβάλλον, αναβάθμιση σχολικού χώρου, υιοθεσία και ανάπλαση γειτονικών στο σχολείο πάρκων-αλσουλίων, οικοκώδικας σχολείου, καμπάνιες ευαισθητοποίησης κ.ά.)
- μνημεία της φύσης, προστατευόμενες περιοχές ιδιαίτερης περιβαλλοντικής σημασίας-ανάδειξη και προστασία τους (περιοχές Ramsar, Natura 2000) κ.ά.

3η ενότητα: το «κοινωνικό γίνεσθαι»

- ο κοινωνικός γραμματισμός και το αποτύπωμα στο περιβάλλον
- το προσφυγικό ζήτημα, ο πόλεμος-η ειρήνη, η αρμονική συνύπαρξη λαών και πολιτισμών
- ο σεβασμός και η αποδοχή του διαφορετικού και της ετερότητας
- ο εθελοντισμός, δράσεις κοινωνικής συμμετοχής και προσφοράς κ.ά.

4η ενότητα: το «πολιτιστικό γίνεσθαι»

- το περιβάλλον ως σημείο συνάντησης πολιτισμών: περιβάλλον και μνημεία
- Βυζαντινές και σύγχρονες πόλεις, η φυσιογνωμία, η ταυτότητα, ο μνημειακός πλούτος, η διαχείριση της ιστορικής μνήμης, το χθες-το σήμερα και το αύριο, τα σημερινά προβλήματα και η προοπτική τους
- η ιστορική και πολιτιστική παράδοση, τα ήθη και τα έθιμα του ελληνισμού, θρύλοι-παραδόσεις-λαογραφία
- αρχαιολογικοί και ιστορικοί τόποι, τοπόσημα, μνημεία παγκόσμιας πολιτιστικής κληρονομιάς της UNESCO, εκκλησιές, χώροι πολιτισμικής αναφοράς και γραμμάτων
- υιοθεσία μνημείων και δράσεις ανάδειξης και προστασίας τους (αγώνας δρόμου μνημείων, μνημειακές μαθητικές σκυταλοδρομίες κ.ά.)

Συμμετοχή-Ένταξη

Το Δίκτυο απευθύνεται στους/τις εκπαιδευτικούς Α/θμιας και Β/θμιας Εκπαίδευσης, όλων των Δ/νεων της χώρας. **Για να ενταχθεί μια σχολική μονάδα στο Δίκτυο θα πρέπει να υλοποιεί Πρόγραμμα Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης/Σχολικών Δραστηριοτήτων με θεματική, που να εντάσσεται στην ευρύτερη θεματολογία του.**

Οι σχολικές μονάδες, που θα ενταχθούν στο Δίκτυο, θα έχουν την ευκαιρία να παρουσιάσουν μέρος της δουλειάς και των Προγραμμάτων τους σε **Μαθητικό Περιβαλλοντικό Συνέδριο**, που θα πραγματοποιείται κάθε χρόνο υπό την αιγίδα της **Α.Θ.Π. του Οικουμενικού Πατριάρχη, κ.κ. Βαρθολομαίου**, στη **Κωνσταντινούπολη** (ιστορικά ομογενειακά σχολεία, όπως το Ζωγράφειο Λύκειο, το Ζάππειο Εκπαιδευτήριο, η Μεγάλη του Γένους Σχολή, η Θεολογική Σχολή της Χάλκης). Τη φετινή χρονιά το Περιβαλλοντικό Μαθητικό Συνέδριο θα λάβει χώρα τον **Μάρτιο του 2023** στην Κωνσταντινούπολη.

Υποστήριξη

Η επικοινωνία, η αλληλεπίδραση και η συνεργασία των σχολικών μονάδων και των εκπαιδευτικών του Δικτύου θα πραγματοποιείται με δια ζώσης ή διαδικτυακές συναντήσεις εργασίας, μέσω ειδική πλατφόρμας, που θα δημιουργηθεί για αυτόν τον σκοπό και μέσω ομάδας στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης. Η υποστήριξη των μελών του Δικτύου έχει σκοπό να ενισχύσει με τον καλύτερο δυνατό τρόπο την δουλειά των σχολικών ομάδων στην υλοποίηση εκπαιδευτικών δράσεων και Προγραμμάτων

Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης. Η διάχυση και κοινοποίηση των Προγραμμάτων αυτών στην ευρύτερη εκπαιδευτική κοινότητα θα γίνεται μέσω της παρουσίασής τους στο Μαθητικό Περιβαλλοντικό Συνέδριο.